देवहूयं देवह्वानं प्रति देवा आगच्छन्ति आगताश्च ते स्वसम्बद्धे कर्मणि एनमवन्ति" भा०

देवहेडन न० हेड–भावे ल्युट् ६त०। लस्य डः। देवानामवहेलनरूपे अपराधे "यद्देवा देवहेडनं देवासश्चकृमा वयम्" यजु० २०।१४

देवहोत्र पु० त्रयोदशे मन्वन्तरे योगेश्वररूपस्य हरेरंशस्य पितरि। त्रयोदशमनूपक्रमे "देवहोत्रस्य तनय उपहर्त्ता दिवस्पतेः। योगेश्वरो हरेरंशो बृहत्यां संभविष्यति" भाग० ८।१३।१४

देवह्रद पु० श्रीपर्वतस्थे तीर्थभेदे "श्रीपर्वते महादेवो देव्या सह महाद्युतिः। न्यवसत् परमप्रीतो ब्रह्मा च त्रिदशैः सह। तत्र देवह्रदे स्नात्वा शुचिः प्रयतमानसः। अश्वमेधमवाप्नोति परां सिद्धिञ्च गच्छति" भा० व० ८५अ०। [गतौञ्च शब्दच०।

देवा स्त्री दिव–अच्। १पद्मचारिण्यां लतायाम् २असनप-

देवाक्रीड़ पु० देवा आक्रीड़न्त्यत्र आ+क्रीड–आधारे घञ् ६त०। १देवोद्याने इन्द्रारामे "देवराजाभ्यनुज्ञातो रत्नैश्च प्रतिपूजितः। वैनतेयं समारुह्य सहितः सत्यभामया। देवाक्रीड़ं परिक्रामन् पूज्यमानः सुरर्षिभिः। स ददर्श महाबाहुराक्रीडं वासवस्य च" हरिवं० १२३अ०

देवागारिक त्रि० देवागारे नियुक्तः अगारान्तत्वात् ठन्। देवागारे परिचरणार्थं नियुक्ते।

देवाची स्त्री देवानञ्चति वेदे बा०नलोपः नाद्र्यादेशश्च ङीप्। १देवान् प्रति गन्त्र्यां २देवानां पूजिकायां च "देवान् प्रत्यक्तया कृपेति" यास्कोक्तेः देवान् प्रत्यक्ततया सामर्थ्यलक्षणायां २कृपायाञ्च "य ऊर्ध्वया स्वध्वरो देवाच्या कृपा" ऋ०१। १२७।१ "कृपा कृपयेति" भा०

देवाजीव त्रि० देवं देवप्रतिमाद्रव्यमाजीवति जीव–अण् उपस०। (पूजारी) देवले। णिनि देवाजीवोऽप्यत्र।

देवाट त्रि० देवा अटन्त्यत्र अट–आधारे घञ्। देवगत्याधारे पाटलिपुत्रादुत्तरस्यां गङ्गापारे वर्त्तमाने १हरिहरक्षेत्रे "यदा नन्दी शूलपाणिर्गोधनेन पुरस्कृतः। स्थितवान् तद्दिनाद्देव क्षेत्रं हरिहरात्मकम्। देवानामटनाच्चैव देवाट इति संज्ञितम्" वराहपु०। देवानटन्ति अट–अण् उप०स०। देवान् प्रति २गन्तरि त्रि०।

देवातिथि पु० पौरवन्नृपभेदे "ततश्चाक्रोधनस्तस्माद्देवातिथिरमूत्नृपः" भाग० ६।२२।८

देवातिदेव पु० देवानतिक्रम्य दीव्यति अति+दिव–अच्। विष्णौ "देवातिदेवो भगवान् प्रसूतिरंशे हरिर्यस्य जगत्प्रणेता" हरिवं० १५४अ०।

देवात्मन् पु० देव आत्मा यस्य। १अश्वत्थवृक्षे अश्वत्थशब्दे दृश्यम् कर्म०। २देवस्वरूपे च।

देवाधिदेव पु० देवानामधिदेवः। १सर्वेश्वरे परमेश्वरे २महादेवे च ३जिनदेवभेदे हेमच०।

देवाधिप पु०देवानामप्यधिपः। १सर्वनियन्तरि परमेश्वरे २द्वापरयुगीयनृपभेदे स च निकुम्भासुरांशात् द्वापरे भूमाववततार यथाह भा०आ०६७अ०"निकुम्भादजितः संख्ये महामतिरजायत। भूमौ भूमिपतिश्रेष्ठो देवाधिप इति स्मृतः"। ३इन्द्रे च "वलिं बद्धा महादैत्यं शक्रो देवाधिपः कृतः" भा०७० ६अ०

देवानांप्रिय त्रि० ६त०। "देवानां प्रिय इति च मूर्खे" वा० अलुक्स०। १मूर्खे "पशवो हि देवानां प्रीतिं जनयन्ति इति तेषां प्रियास्तथा च तत्प्रियत्वेन पशुतुल्यता प्रतीयते इत्यतः पशुवन्मूर्ख इति तदर्थः" तत्त्वबो०। २छागे पुंस्त्री त्रिका०।

देवानीक पु० सावर्णस्य तृतीयमनोः पुत्रभेदे "संवर्त्तनः सुशर्मा च देवानीकः पुरूद्वहः" हरिवं०७अ० तत्पुत्रोक्तौ। सगरवंश्ये २नृपभेदे च "क्षेमधन्वसुतस्त्वासीत् देवानीकः प्रतापवान्" हरिवं० १५अ०। ६त०। ३देवानां सैन्ये न० "उग्रं तच्च महानादं देवानीकं महाप्रभम्" भा०व० २२६अ०।

देवानुक्रम पु०वैदिकमन्त्राणां देवताज्ञापनायानुक्रमो यत्र। वैदिकमन्त्राणां देवताज्ञापके ग्रन्थभेदे। सामान्यतः छन्दोविशेषाणां देवताभेदाः सर्वानुक्रमणिकायामुक्ताः तच्च देवताशब्दे ३६८२ पृ० "गायत्र्या अग्निरुष्णिहः सवितेत्यादि" वाक्यम् दर्शितम्।

देवानुचर त्रि० देवाननुचरति अनु+चर–ट। १देवपश्चाद्गामिनि विद्याधरादौ उपदेवे "निशम्य देवानुचरस्य वाचं मनुष्यदेवः पुनरप्युवाच" रघुः। देवानुयायिन्देवानुग प्रभृतयोऽप्यत्र।

देवान्तक पु० ६त०। १राक्षसभेदे २दैत्यभेदे च।

देवान्धस् न० देवानामन्ध इव दर्शनेन प्रीतिकरम्। १अमृते हेमच० देवान्नादयोऽप्यत्र। देवयोग्यमन्धः। २देवनैवेद्यार्थे ३कल्पितेऽन्ने च "अनुपाकृतमांसानि देवान्नानि हवींषि च" मनुः।

देवापि पु० पौरवे प्रतीपराजपुत्रे नृपभेदे "प्रतीपस्य